

INTRO

Jsem ten Karel, jehož jméno můžete nalézt na záznamech téměř všech podob zpívání Petra Muka mezi producenty, spolupracovníky, v poděkování či pod texty v bookletu. Ten, který je považován za pevnou součást mimořádného ohlasu kapely Oceán. Ten, který na začátku devadesátých let nepřeslechl vábení Mukových, Kučerových a Honsových shalomských písní, nabízejících zajímavá sdělení v poněkud jiné hudební formě. Ten, který sledoval Petrovu sólovou stopu, i když to bylo někdy křivolaké putování temným hvozdem. Až do 24. května 2010 jsem s ním byl prakticky v každodenním kontaktu jako hudební konzultant a všeobecný poradce, snad přítel. Stál jsem poblíž jejich i jeho úspěchů, pomáhal překonávat trápení při nezdařech, nabízel řešení.

Před deseti roky jsem vydal knihu (nejen) o Petru Mukovi. Byl by tehdy slavil padesátiny, kdyby ovšem už pět sezón krásně nezpíval kdesi nenávratně daleko. O kapelách Oceán a Shalom, v nichž fungoval jako frontman, ale i o jeho jiných hudebních zastaveních, tam byly obsáhlé kapitoly, leč v hlavní roli byl Petr jako muzikant a člověk. Letošek, ozdobený šedesátkou tří pětin členů původní oceánské party a čtyřicítkou jejího trvání, je pro mě další výzvou. Vzpomínek mám od onoho zásadního setkání v červnu roku 1986 mnoho, stejně jako dokumentů, jež se k nim vážou. Byl jsem totiž bezprostředně u toho v roli podstatného pomocníka, ba kamaráda. Do rozpadové krize se všemi, poté s větší polovinou Oceánu v Shalomu a nakonec s Mukem až do jeho tragického odchodu. Byly to roky trojnásobného vzestupu jeho velké popularity, vykoupeného ovšem únavou, pochybami, konflikty. Úspěch si vybral svou daň, u tří Petřů i Dušana s Honzou v různé podobě, dané jeho intenzitou a jejich lidským ustrojením. Nechci se příliš zabývat osobními detaily, stojícími za pracovními, rodinnými, partnerskými či zdravotními trápy, ač by to jistě zvýšilo atraktivitu knihy pro bulvár i prodej takových podrobností lačným čtenářům. Toho všeho jsme si však již dříve užili v občas nepěkné míře. Rád bych se proto ohlédl především za jejich muzikou, texty, zpíváním, koncertováním a nahrávkami, tehdy oslovujícími statisíce lidí a dodnes nezapomenutými. Nostalgie po osmdesátkách a devadesátkách vyvolává otázky, nakolik Oceán, Shalom, sólový Petr a řada jejich projektů ovlivnili dobu, a naopak. Naplnili beze zbytku možná očekávání vlastní, ale i ta svého okolí? Využili

všech rýsujících se příležitostí stát se hvězdami s dlouhým svitem? A pokud ne, tak proč?

Myslím, že je to téma stále opravdové, z prstu nevyucané. Také proto, že lidské i muzikantské osudy tří Petřů, Dušana a Honzy jedinečným způsobem dokumentují dění v československém kulturním prostoru několika dekád. Jako děti narozené v šedesátkách se v rodině nemohli vyhnout tehdejšímu společenskému dění a logicky ani pro tu dobu zásadní muzice. Mukovy obdivné návraty k *Stínu katedrál* nebo *Zrcadlu*, stejně jako třeba Kučerovu slabost pro alternativní kytarovky typu *Grateful Dead*, podpořili poslechem a doplněním vědomostí, ale bylo to tam už někde hluboko uloženo. V jejich teen sedmdesátkách – nepochybně také vlivem jihočeské snazší dosažitelnosti rakouského a západoněmeckého rozhlasového a televizního vysílání – poznali vše podstatné, od raného metalu Black Sabbath či glam rocku Sweet přes synth minimalismus Kraftwerku až po generační oslovení rozeřvaným britským a intelektuálním americkým punkem. Přidejte k tomu pozorné sledování domácí undergroundové scény v podobě Plastic People of the Universe (PPU) či DG 307 a z toho pramenící logické přesahy k Franku Zappovi a skupině Velvet Underground. To vše se odrazilo v jejich aktivním středoškolském muzicírování, vždy vzdáleném tehdejšímu mainstreamu, stejně jako v jejich dospívání na pražských bytových filozoficko-náboženských seminářích. Po punku Duralu, alternativě Gas či seskupení kolem pražského Templu přišel Oceán, skvěle zapadající do druhé poloviny osmdesátých let. Jistě zčásti poučeně hvězdnými U2, Depeche Mode nebo The Mission, a třeba také belgickou Electronic body music, dokázali originálně propojit autorské hudební základy s potřebně vícevrstevnými Honsovými texty. V deváté dekádě minulého století se jejich cesty rozdělily, ale shora uvedená východiska se různě intenzivně objevovala jak v Shalomu, tak v Dávě, Enielu či Fiction. Sice v jiné personální a nástrojové konfiguraci, ale trvale poblíž původních ideálů. V Mukově případě bývá některými kritiky vyjadřováno zklamání z jeho popové působící a Slavíky i muzikály ozdobené sólové kariérou. Bylo by však spravedlivé i tuto fázi jeho tvorby a života prozkoumat poslechem všech pěti alb. Tam – vedle posluchačským dopadem středoproudých hitů – najdete také tvorbu odrážející oceánské, ale i ještě starší melodické a textové inspirace.

Je to fascinující příběh pěti kluků z Českých Budějovic. Ti, přes normalizační obavy, možné nesouhlasy rodičů a trvalý zájem fízlů, překročili hranice hudebně bukolického kraje, navázali kontakt s tak či onak nezbytnou Prahou, aby ji poté zaskočili několika lidsky i umělecky konzistentními projekty. Otázka zní, co by se dělo, kdyby nepřišel listopad 1989. Pravděpodobně by zůstali hudební opozicí, neboť ani oceánský „nový pop“ by v médiích

kontrolovaných stranickými tajemníky a protřelými kmotry nejspíš neměl šanci. A oni rozhodně nebyli připraveni kolabovat. Je to možné téma pro televizní dokument, neboť jejich proměna z guberniální vrchností pronásledovaných mladíků přes Velkou Británii potvrzené super hvězdy a následně výrazné osobnosti na několik hudebních způsobů nemá v našem prostoru přímou konkurenci.

Tuto knihu píšou jako jejich dlouholetý parťák, ale také jako hudební publicista a spolupracovník několika gramofonových firem. To mi snad umožňuje s potřebným odstupem hodnotit dobu všeobecného jásání i hořkých sporů, vyprodaných turné i hledání obživy na malých diskotékách, v korunách milionových obrátů alb i životů o několika rohlících a lahvách denně. Dnešními ušima jsem si znovu poslechl to velké množství muziky, abych hledal její místo nejen v paměti fandů, ale i těch, kteří tehdy neměli pro melodický synthpop, křesťansko-egyptsko-ju-daistickou prezentaci či trylkování z klece Zlatých slavíků pochoopení. Je logické, že ty věci vnímám do jisté míry subjektivně, bylo to pro mě čtvrtstoletí zapojení v úvazku 24/7. Pro větší objektivitu jsem tedy využil pohledu dobových rozhovorů, recenzí a komentářů. Potvrzují, že nešlo o zákulisně vykonstruovaný hype, ale o skutečnost, že na domácí scéně existoval symbol přirozeného přesunu od předlistopadové alternativy k porevoluční nové hitovosti. Je tedy řada důvodů k tomu, proč si to bez přehánění, leč oprávněně hrdě připomínat.

K dispozici jsou úspěšně reedované původní nahrávky, v obalech doplněných fotografiemi z portfolia významných profesionálů se skvělým okem pro tu mimořádnou hudbu a její tvůrce. Rádía a televize, přiměřeně časovému odstupu od vzniku muziky a jejich vysílacímu formátu, ty písničky stále vysílají v denních rotacích a občas připravují speciální pořady o důležitosti příspěvku Petřů, Dušana a Honzy k historii naší populární hudby. V mnoha z těch věcí jsem byl, či stále ještě jsem, silně namočen. Snad tedy nebudete mít za příliš opovážlivé, že jsem do této knihy přidal podtext (a já).